

**RESULTATEN BELRONDE
RISICOANALYSE IN BUITENGEWOON
BASISONDERWIJS
13 MEI 2020**

VLAAMSE ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15 - 1210 Brussel
02 553 88 50

www.onderwijsinspectie.be

Inhoud

1	Risicoanalyse in scholen	2
1.1	De uitdagingen van een risicoanalyse	2
1.2	Rol van de onderwijsinspectie	2
1.3	Steekproef	2
2	Resultaten buitengewoon basisonderwijs	3
2.1	Timing risicoanalyse	3
2.2	Ondersteuning risicoanalyse	3
2.3	Samenwerking risicoanalyse	4
2.4	Haalbaarheid risicoanalyse	4
2.5	Heropstart van de scholen	5
2.6	Bespreking van de risicoanalyse op het CPBW of andere overlegorgaan	6
3	Conclusie	7

1 Risicoanalyse in scholen

1.1 De uitdagingen van een risicoanalyse

Een mogelijke besmetting met het coronavirus vormt in de scholen een belangrijk risico voor de teamleden en lerenden. Het schoolbestuur moet adequate acties vooropstellen en uitvoeren om besmetting ten gevolge van COVID-19 zoveel als mogelijk te voorkomen. Voor risico's die namelijk niet aan de bron kunnen geëlimineerd worden (primaire preventie), zal elke werkgever/schoolbestuur preventie-maatregelen moeten bepalen op grond van een analyse rekening houdend met:

- de aard van de activiteiten,
- de specifieke risico's eigen aan bepaalde groepen werknemers,
- de betrokken groepen die aan de risico's blootgesteld kunnen worden (teamleden, lerenden, maar ook bezoekers, leveranciers ...).

Om dat risico te evalueren is de school verplicht een risicoanalyse uit te voeren. De interne preventiedienst (IDPBW), bijgestaan door de externe preventiedienst (EDPBW), kan die opstellen. De meeste preventiediensten hebben hier ervaring mee, toch kunnen zich problemen stellen bij de opmaak.

1.2 Rol van de onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie wil in deze fase, de voorbereiding van de heropstart van de scholen, een inspirerende, stimulerende en bemiddelende rol opnemen.

De onderwijsinspectie kan enerzijds ondersteunen waar nodig op vraag van de school en anderzijds faciliteren bij de bemiddeling.

Om na te gaan of het opstellen van een risicoanalyse al dan niet vlot verloopt, telefoneerde de onderwijsinspectie op 8, 11 en 12 mei naar **106 scholen voor buitengewoon basisonderwijs**. De vragen tijdens dat telefoongesprek zijn specifiek gericht op de opmaak en invulling van de risicoanalyse en de detectie van knelpunten. We peilen met de vragen of de scholen erin slagen een interne risicoanalyse op te stellen en preventiemaatregelen te nemen.

Het doel van de belronde is om Vlaanderenbreed in kaart te brengen hoe de scholen erin slagen om een interne risicoanalyse op te stellen die vertrekt vanuit de specifieke situatie van de school. Ter ondersteuning hierbij stelde de Vlaamse overheid een preventiedraaiboek ter beschikking. De belronde brengt ook knelpunten en oorzaken in kaart waarmee scholen worstelen bij het opstellen van de risicoanalyse.

1.3 Steekproef

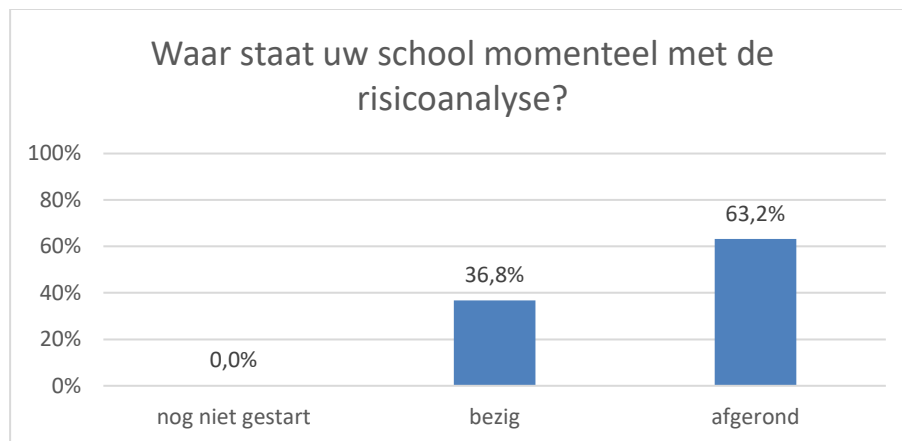
Omdat we een representatief beeld willen schetsen van de situatie werd er gekozen voor een steekproef die Vlaanderen weerspiegelt. Uit de populatie van Vlaamse scholen voor buitengewoon basisonderwijs werd een steekproef van 100 scholen geselecteerd die representatief is voor wat betreft provincie, onderwijsverstrekker en onderwijstype. Daarnaast werden tien 'fragiele' scholen opgebeld. Dit zijn scholen waarvan ofwel de school zelf aangaf de situatie niet of beperkt onder controle te hebben ofwel de brugfiguur zich zorgen maakte over deze school. Van deze tien scholen maakten twee

scholen reeds deel uit van de steekproef van 100 scholen. Dit bracht het totaal op 108 te contacteren scholen. Twee scholen konden niet bereikt worden. Daarom rapporteren we hier over **106** scholen. Er werden daarnaast ook scholen voor (buitengewoon) secundair onderwijs en scholen voor gewoon basisonderwijs opgebeld. De verschillende rapporten van deze belronde vindt u op de website van de onderwijsinspectie.

2 Resultaten buitengewoon basisonderwijs

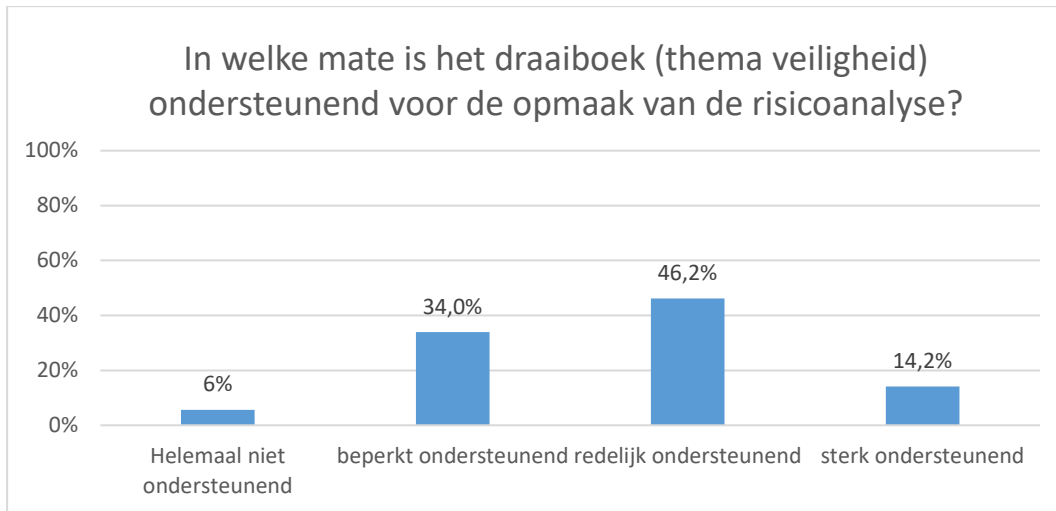
2.1 Timing risicoanalyse

Uit de bevraging blijkt dat 67 van de 106 scholen hun risicoanalyse reeds hebben afgerond. In de groep van 10 fragiele scholen hebben zes scholen hun risicoanalyse al afgerond en zijn vier scholen nog bezig met het opstellen van de risicoanalyse.

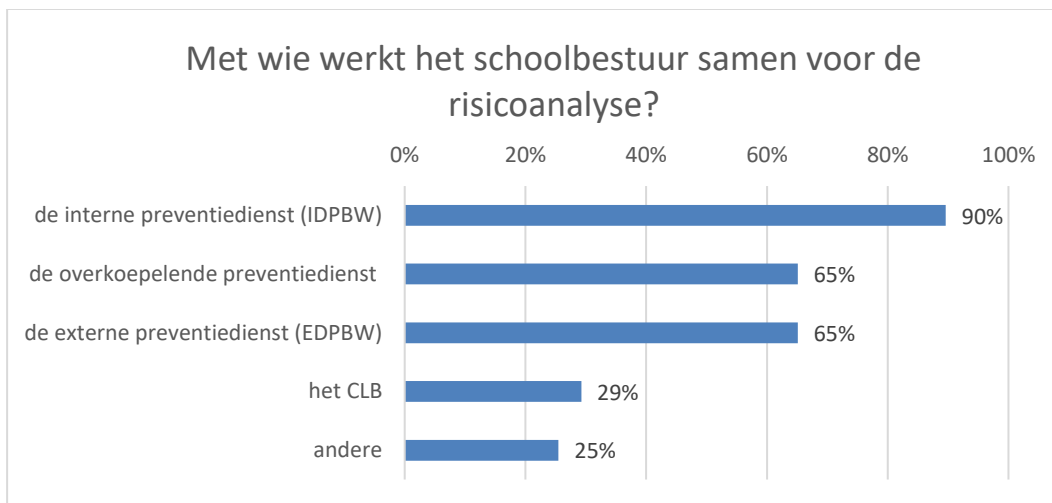
2.2 Ondersteuning risicoanalyse

In het telefoongesprek werd gevraagd hoe ondersteunend de school het draaiboek (thema veiligheid) vindt voor de opmaak van de risicoanalyse. Over dit thema zijn de meningen eerder verdeeld. Meer dan de helft van de scholen (60,6%) vindt het draaiboek redelijk of sterk ondersteunend. De overige scholen vinden het draaiboek beperkt of helemaal niet ondersteunend. In de groep van fragiele scholen vinden zes scholen (60%) het draaiboek beperkt of helemaal niet ondersteunend.

2.3 Samenwerking risicoanalyse

Het schoolbestuur werkt samen met verschillende actoren voor het opstellen van de risicoanalyse. Bij 'anderen' worden onder meer de volgende actoren genoemd: de scholengroep, de pedagogische begeleidingsdienst, onderwijskoepel, beleidsteam, personeelsleden binnen de school, gemeente/stad, MFC, etc.

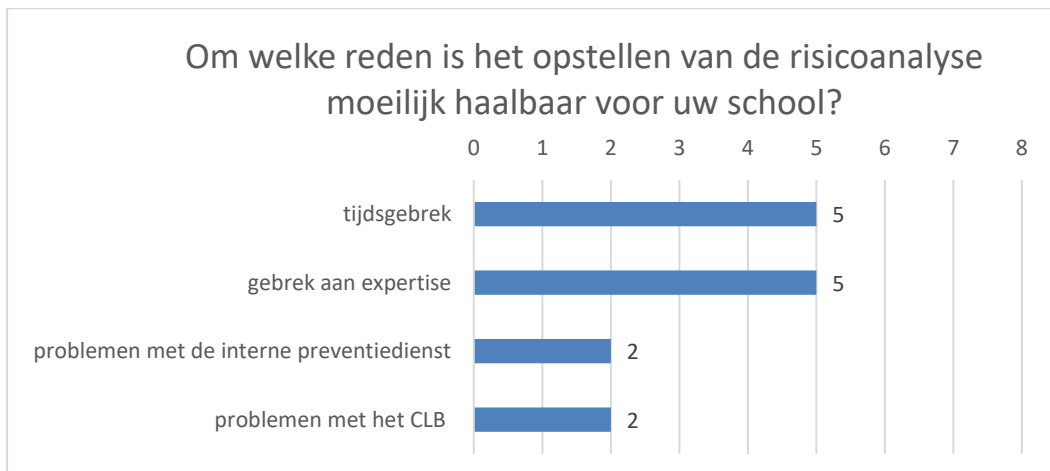
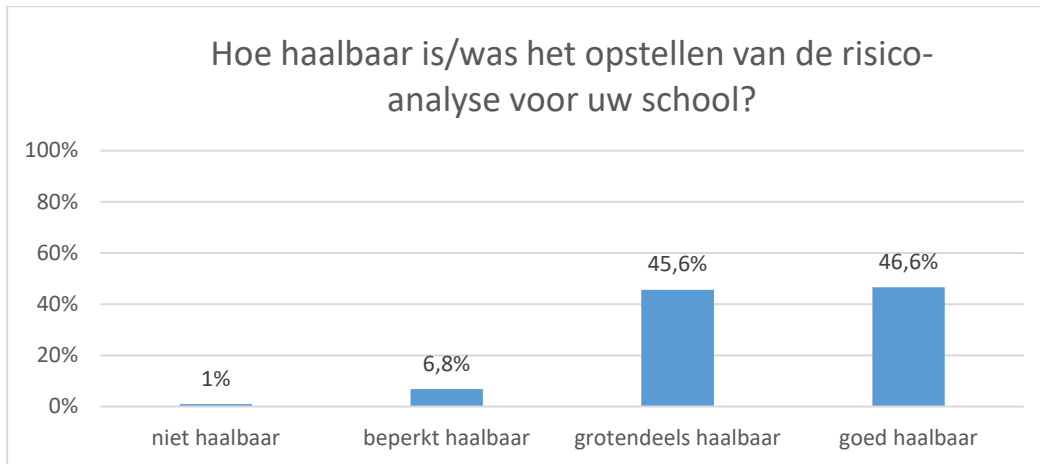

De resultaten in de groep van fragiele scholen liggen in dezelfde lijn als de resultaten in de totale groep. Enkel de samenwerking met de externe preventiedienst verschilt aanzienlijk van de totale groep. In de groep van fragiele scholen werken slechts vier scholen (40%) met deze dienst samen.

2.4 Haalbaarheid risicoanalyse

We vroegen aan de directeur hoe haalbaar het opstellen van de risicoanalyse was / is.

Bij de acht directeurs die aangaven dat het opstellen van de risicoanalyse niet of beperkt haalbaar is, vroegen we wat de voornaamste redenen waren voor het moeizame proces.

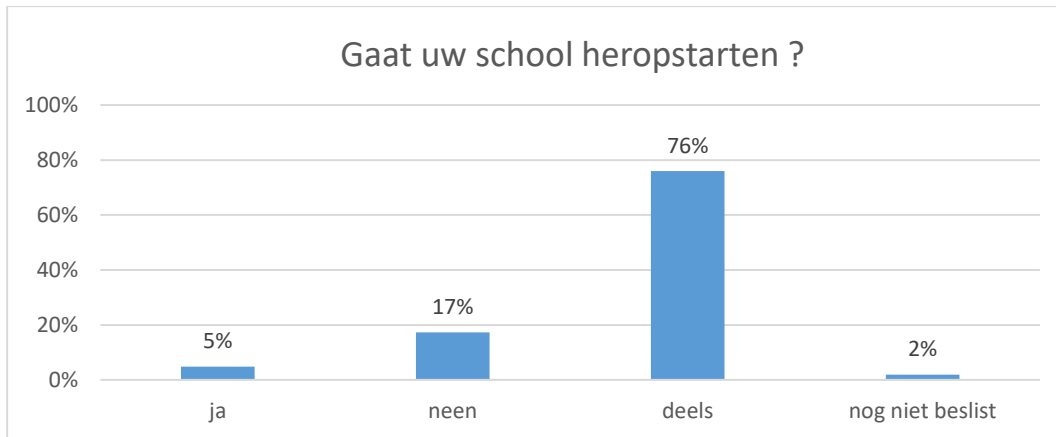

In de groep van fragiele scholen geven aanzienlijk meer scholen (30%) aan dat ze het opstellen van de risicoanalyse niet of beperkt haalbaar vinden. Tijdsgebrek wordt ook hier als voornaamste reden aangehaald.

2.5 Heropstart van de scholen

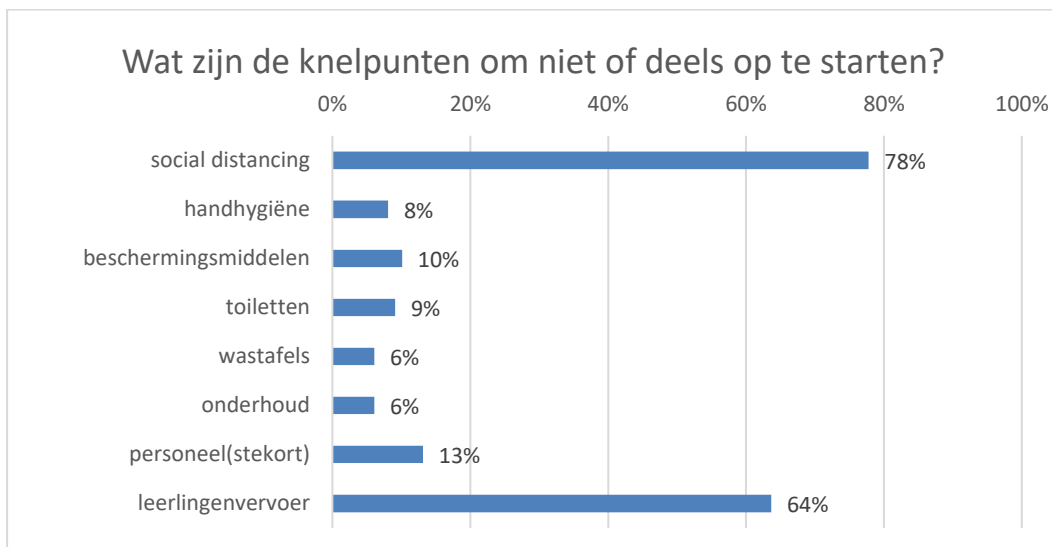
De onderwijsinspectie vroeg aan de scholen of ze van plan zijn om terug op te starten (op vrijdag 15 mei of maandag 18 mei). Scholen die 'ja' antwoorden, zijn de scholen waar alle leerlingen op school verwacht worden. Scholen waar enkel bepaalde leerlingen(groepen) op school verwacht worden, worden beschouwd als scholen die deels heropstarten.

Aan scholen die niet heropstarten, die deels heropstarten of nog niet beslist hebben, werd gevraagd wat daarvoor de redenen zijn.

Meer dan driekwart van de scholen (76%) geeft aan dat ze deels zullen open. De focus ligt in deze scholen, net als in het gewoon basisonderwijs voornamelijk op schoolverlaters en op starters. Er zijn daarnaast ook scholen die heropstarten voor andere groepen zoals leerlingen in een precare thuissituatie en leerlingen die moeilijk te bereiken zijn met afstandsonderwijs.

De 99 scholen die niet heropstarten, deels heropstarten of nog niet beslist hebben, geven daarvoor diverse redenen. De meest genoemde argumenten zijn social distancing (beschikbare ruimte/contactbubbel intact houden/ leerlingenstromen beperken) en leerlingenvervoer.

In de groep van fragiele scholen zullen acht scholen (80%) deels heropstarten en twee scholen (20%) niet heropstarten. De voornaamste redenen die aangehaald worden zijn ook hier problemen met social distancing en met leerlingenvervoer.

2.6 Bespreking van de risicoanalyse op het CPBW of andere overlegorgaan

We vroegen ook of de risicoanalyse al besproken werd op het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk of een ander overlegorgaan.

In de groep van fragiele scholen hebben zeven scholen (70%) de risicoanalyse al besproken op het CPBW of een ander overlegorgaan.

3 Conclusie

In de periode van 8 mei tot en met 12 mei werden **106 scholen** voor buitengewoon basisonderwijs opgebeld met vragen over de heropstart en de risicoanalyse.

Van deze scholen zal **81%** op 15 mei of 18 mei **heropstarten**. De meerderheid van de scholen start enkel op voor starters en schoolverlaters. **Zeventien procent** van de scholen beslisten dat ze **niet** zullen **heropstarten**. De meerderheid van de scholen worstelen vooral met de regels rond **social distancing** (beschikbare ruimte, contactbubbels intact houden, leerlingenstromen beperken) (78%) en met **leerlingenvervoer** (64%).

Meer dan de helft van de scholen (**63%**) heeft de **risicoanalyse al afgerond**. De overige scholen zijn nog bezig met de risicoanalyse. Over de ondersteunende functie van het draaiboek veiligheid van de Vlaamse overheid zijn de meningen eerder verdeeld. Meer dan de helft van de scholen (**61%**) vindt het **draaiboek** daarbij **redelijk of sterk ondersteunend**. De overige scholen vinden het draaiboek beperkt of helemaal niet ondersteunend. Bijna alle scholen (**92%**) vinden het opstellen van de **risicoanalyse goed of grotendeels haalbaar**.

In deze groep van 106 scholen voor buitengewoon basisonderwijs zijn er **tien fragiele scholen** waarvan in de eerste belronde ofwel de school zelf aangaf de situatie niet of beperkt onder controle te hebben ofwel de brugfiguur zich zorgen maakte over deze school. De **resultaten** in deze groep liggen **in dezelfde lijn** als in de totale groep. In deze groep zullen 8 scholen (80%) deels heropstarten. De meerderheid van deze scholen (60%) heeft de risicoanalyse reeds afgerond. We stellen vast dat de meerderheid van de scholen in deze groep (60%) het draaiboek daarbij niet of beperkt ondersteunend vindt. Drie scholen in deze groep (30%) geven aan dat ze het opstellen van de risicoanalyse niet of beperkt haalbaar vinden.